

میشل فوکو به سوی نقدی بر عقل سیاسی

ترجمه‌ی محمدزمان زمانی جمشیدی

نشر تبخیر

فهرست

۹	مقدمه‌ی مترجم
۱۵	سخنرانی اول
۴۱	سخنرانی دوم
۶۷	واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی
۶۹	واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی
۷۱	نمایه

مقدمه‌ی مترجم

متن حاضر ترجمه‌ی سخنرانی میشل فوکو است که در تاریخ ۱۰ و ۱۶ اکتبر ۱۹۷۹، زیر عنوان سلسله «در سگفتارهای تَنر در باب آموزش‌های انسانی»، در دانشگاه استنفورد ایراد شده است. این سخنرانی نیز نشان‌دهنده‌ی دغدغه و مسئله‌ای است که پروژه‌ی فکری فوکو را از همان آغاز به خود مشغول داشته بود و آن مسئله‌ی قدرت و سوژکتیویته است. او این دیدگاه عموماً پذیرفته‌شده را که بر اساس آن این دو همواره دو قطب متضاد هم هستند به چالش می‌کشد. قدرت نه فقط از طریق سرکوب سوژکتیویته‌ی بنیادین بلکه با ارتقاء، پرورش و بارور کردن آن عمل می‌کند. این عملکرد قدرت باعث شکل‌گیری سوژکتیویته‌ای بسامان و منظم می‌شود. این فرایند از رهگذر سازوکارهایی حاصل می‌شود که فوکو آن‌ها را «کردارهای سامان‌بخش خود» می‌نامد. از این منظر است که به قول پیتیر میلر تمایز میان استیلاء و قدرت برجسته می‌شود. استیلاء شیوه‌ی خاصی از اعمال قدرت است، اعمال قدرت بر فرد یا گروهی از افراد که درست بر خلاف آرزوها یا خواسته‌هایشان